

Ethiek in de huisartspraktijk

Vernieuwde opzet!
3-daagse cursus in maart 2023 van de
Vakgroep Ethiek van de Gezondheidszorg

Radboudumc

Hoe gaat u om met de veranderende rol van de huisarts?

2 DONDERDAG 16 MAART 2023

Rechtvaardige en persoonlijke zorg

dr. Jos Kole, universitair docent beroepsethiek in de gezondheidszorg (Radboudumc) | **dr. Katja ten Cate**, universitair docent ethiek van de gezondheidszorg (Radboudumc) | **dr. Stef Groenewoud**, senior onderzoeker kwaliteit en betaalbaarheid van zorg en ethicus (Radboudumc)

Hoe kunnen we de solidariteit hoog houden en toch aandacht blijven besteden aan zowel de kosten als de kwaliteit van de zorg? In de ochtend bekijken we de zorg vanuit een macro-perspectief en vervolgens zoomen we in op wat dit voor u als huisarts betekent. De rol van de zorgverzekeraars is de afgelopen jaren enorm toegenomen. Door veel huisartsen wordt deze als knellend ervaren: wie bepaalt nu eigenlijk welke zorg toegevoegde waarde voor patiënten heeft? Onnodige verwijzingen moeten worden voorkomen, maar patiënten mogen geen noodzakelijke zorg tekortkomen. Een belangrijk adagium in de zorg is momenteel 'Value Based Health Care'. Dit betekent: gepaste zorg van hoge kwaliteit tegen acceptabele kosten. In de zorg voor de individuele patiënt moet de huisarts rekening houden met gezinsleden, maar ook met andere (potentiële) patiënten en de samenleving als geheel. Hoe bepaalt u uw positie in dit krachtenveld?

Hoe verhoudt marktwerking in de zorg zich tot het ideaal van solidariteit?

Wat voor een huisarts wilt u zijn? In de middag gaan we uw eigen persoonlijke opvattingen onderzoeken en nadenken over welke rol deze opvattingen (mogen) spelen in uw zorgverlening. Meer dan andere artsen komt de huisarts op het privé-terrein van de patiënt: in zijn huis, slaapkamer en aan het eigen bed. Hoe gaat u om met deze intimiteit? Hoe ver reikt uw verantwoordelijkheid? En hoe beschermt u uw eigen leven tegen de druk van de zorg voor uw patiënten?

In hoeverre voelt u zich vrij om naar uw eigen inzichten zorg te verlenen?

ELIANNE SNOEREN, HUISARTS TE NIJMEGEN

De cursus *Ethiek in de huisartspraktijk* was voor mij een uitdaging om in de hectiek van alledaags heel bewust de vertraging op te zoeken. En voor mezelf te overdenken: wat bepaalt eigenlijk - vaak intuïtief en onbewust - mijn handelen? welke oordelen heb ik? wat vind ik goede zorg maar vooral: waarom? en kan ik daar misschien ook anders naar leren kijken?

De theoretische inleidingen boden inzichten vanuit verschillende invalshoeken en waren de onderlegger voor verdere verdieping. Door vervolgens samen met mijn medecursisten onder leiding van de docenten eigen casuïstiek te bespreken was de cursus niet alleen praktisch toepasbaar, maar is ook een blijvende stimulans tot reflectie.

Welke rol speelt de culturele achtergrond binnen de arts-patiëntrelatie?

3 VRIJDAG 17 MAART 2023

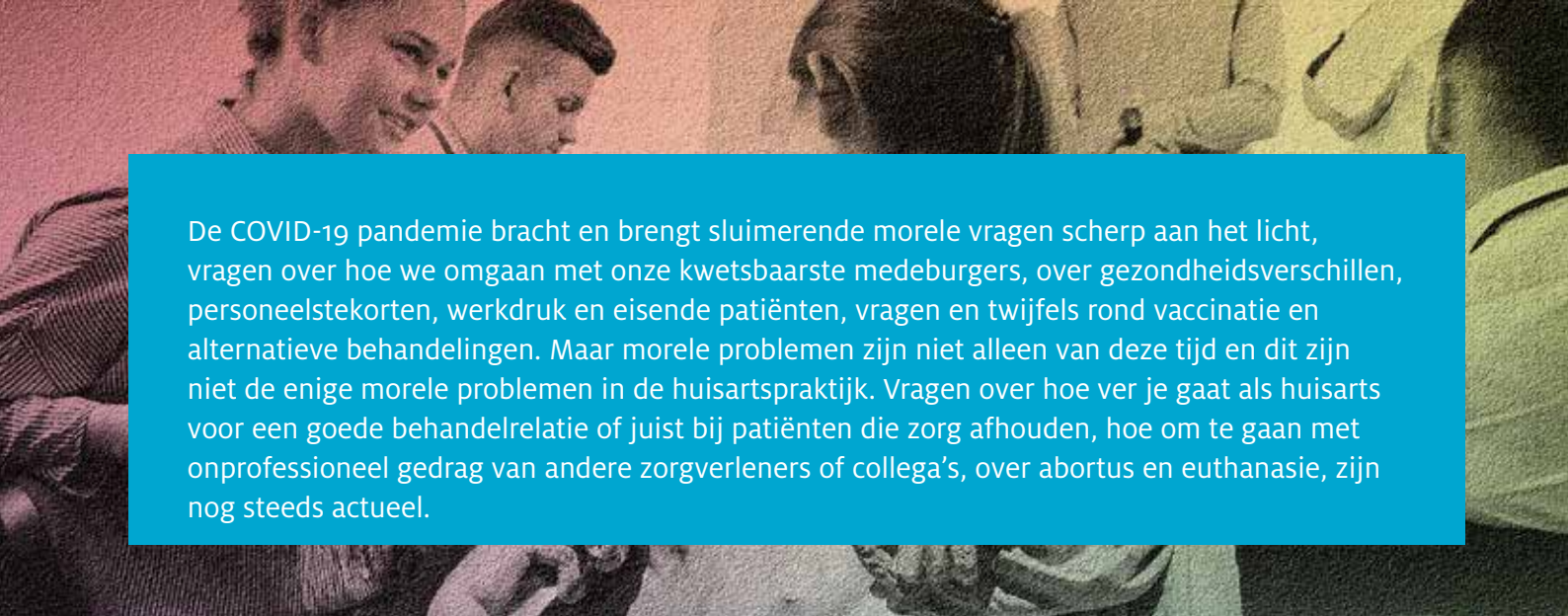
Multiculturele zorg en palliatieve zorg

dr. Anke Oerlemans, universitair docent medische ethiek van de gezondheidszorg (Radboudumc) | **drs Kamile Kartal**, huisarts en docent (Radboudumc) | **dr. Jelle van Gorp**, universitair docent medische ethiek | **dr. Marianne Dees**, huisarts en onderzoeker (Radboudumc)

Van de huisarts mogen interculturele competenties verwacht worden, maar hoe ver moeten we daarin gaan? In de ochtend gaan we in op de culturele verschillen in de beleving van ziekte en gezondheid en in de verwachtingen van de zorgverlening. Deze verschillen kunnen een uitdaging zijn voor de huisarts. Welke cultureel bepaalde vragen of gedragingen vindt u als arts aanvaardbaar? Wat is 'tolereren' en 'respecteren', en waar liggen de grenzen? En schept de kwetsbare positie van asielzoekers en ongedocumenteerden extra morele verplichtingen?

Bestaat er zoiets als 'een goede dood'?

Wat betekent een waardige, vreedzame of gecontroleerde dood, voor uw patiënten en voor u? In de middag gaan we de beslissing om al of niet actief bij te dragen aan het beëindigen van iemands leven in een ruimer kader plaatsen. Sinds enkele decennia bestaat er veel aandacht voor palliatieve zorg in de huisartspraktijk. We besteden aandacht aan euthanasie en onderzoeken wat ondraaglijk lijden is. Ook gaan we in op de vraag wat een goede dood eigenlijk is.

De COVID-19 pandemie bracht en brengt sluimerende morele vragen scherp aan het licht, vragen over hoe we omgaan met onze kwetsbaarste medeburgers, over gezondheidsverschillen, personeelstekorten, werkdruk en eisende patiënten, vragen en twijfels rond vaccinatie en alternatieve behandelingen. Maar morele problemen zijn niet alleen van deze tijd en dit zijn niet de enige morele problemen in de huisartspraktijk. Vragen over hoe ver je gaat als huisarts voor een goede behandelrelatie of juist bij patiënten die zorg afhouden, hoe om te gaan met onprofessioneel gedrag van andere zorgverleners of collega's, over abortus en euthanasie, zijn nog steeds actueel.

Deze vragen komen voort uit de vraag 'wat is goede zorg?' en uit de kernwaarden van het huisartsenvak: persoonsgerichte, integrale en continue zorg. Deze 3-daagse cursus gaat over alledaagse morele problemen in uw huisartspraktijk. Soms is de morele dimensie makkelijk te herkennen, zoals bij vragen rond euthanasie. Maar ook in meer alledaagse praktijksituaties kunnen morele vragen ontstaan over wat goed is om te doen in de omgang met patiënten en collega's.

Werkwijze

In *Ethiek in de Huisartspraktijk* staan we stil bij de morele dimensie van uw handelen als huisarts. We bespreken, verhelderen en analyseren gezamenlijk de morele problemen die u als huisarts tegenkomt, en we plaatsen deze problemen in een ruimere ethische context. U ontwikkelt een grotere morele gevoeligheid en vergroot uw inzicht in de morele kwaliteit van uw handelen. Dat komt ook de (morele) kwaliteit van uw zorg ten goede.

Wat leert u?

- U gaat de morele dimensie van uw handelen als huisarts verkennen en analyseren.
- U gaat concrete morele problemen herkennen, interpreteren en bespreken om te komen tot een verantwoord handelingsbesluit.
- U bent in staat alledaagse morele vraagstukken te vertalen in een ethische visie op de huisartsgeneeskunde.

Vertrekpunt zijn de morele problemen en vragen die u in uw dagelijks werk tegenkomt. We zullen u dan ook vragen om vóór het begin van de cursus een aantal van uw morele problemen te beschrijven. De docenten kunnen hier in het onderwijs op inhaken. Uiteraard krijgt u ook literatuur waarmee u zich kunt inlezen in de verschillende onderwerpen. Houdt u rekening met een voorbereidingstijd van ongeveer 10 uur voor de cursus als u alle literatuur wil lezen. De cursusedagen bestaan uit voordrachten van docenten, afgewisseld met discussies en oefeningen in moreel beraad in kleine groepen. U komt dus zelf ook ruimschoots aan het woord.

WOENSDAG 15 MAART 2023

1 Huisartsgeneeskunde, ethiek en continue zorg

dr. Gert Olthuis, universitair hoofddocent ethiek van de gezondheidszorg (Radboudumc) | dr. Marcel Becker, universitair hoofddocent ethiek (Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen, Radboud Universiteit)

Welke morele aspecten neemt u mee in uw praktijkvoering? In de ochtend verkennen we de morele dimensie van het huisartsgeneeskundig handelen en we gaan in op het belang van een morele bezinning op de kwaliteit van handelen. Ook maakt u kennis met enkele verschillende benaderingen in de ethiek, in het bijzonder met een analytische (oplossingsgerichte) en een hermeneutische (probleemverkennde en interpreterende) benadering. De relevantie van deze twee benaderingen voor de praktijk zal tijdens een casusbespreking geïllustreerd worden.

Wat is kwaliteit van zorg eigenlijk?

Is het altijd een voordeel op de hoogte te zijn van de persoonlijke situatie van uw patiënt? In de middag verkennen we het idee van de mens als verhaal en van een narratieve geneeskunde en ethiek. Ook gaan we in op moreel relevante aspecten van continue zorgverlening en richten ons met name op de continuïteit in de levensloop van de patiënt, op zijn levensverhaal.

MARGRIET NOLET, HUISARTS TE OVERASSELT

Vanuit eerdere interesse heb ik me ingeschreven voor de cursus en ik ben persoonlijk verrast en professioneel verrijkt! Door de beginselen van de ethiek gedoceerd te krijgen door ervaren stafleden ethiek en erna met collegae huisartsen casus te bespreken kwam er verdieping en inspiratie: een aanrader voor iedereen!

Als u zich voor 15 januari 2023 inschrijft, ontvangt u van ons het boek 'Gedaanteverwisselaars: aantekeningen van een dokter over geneeskunde en de veranderende mens' van Gavin Francis als welkomst geschenk.

Informatie

Wie verzorgen de cursus?

De docenten van de vakgroep ethiek van de gezondheidszorg van het Radboudumc verzorgen de inhoud van de cursus, samen met enkele gastdocenten. De coördinatie van de cursus en de verantwoordelijkheid voor de samenhang ligt bij drs. Simone Naber.

Bij haar kunt u ook terecht voor nadere informatie:
tel (024) 36 13104 / (024) 36 15305,
e-mail: Simone.Naber@Radboudumc.nl

Accreditering

De vakgroep is houder van een Beperkte Instellings Accreditering (BIA) van het College van Accreditering Huisartsen van de KNMG. De cursus is geaccrediteerd voor 20 punten.

Tijd, plaats en prijs

Deze drie-daagse cursus vindt plaats van 15 -17 maart 2023. De cursuslocatie is Huize Heyendael, Geert Groteplein 9, Nijmegen.

De prijs van de cursus is € 1.475,-. Dit is inclusief studiemateriaal en catering, maar exclusief overnachting. Kijk voor tips voor overnachtingen in Nijmegen op onze website www.ethiekindehuisartspraktijk.nl.

Aanmelding

Voor deze cursus zijn maximaal 18 plaatsen beschikbaar. U meldt zich aan door het inschrijfformulier op www.ethiekindehuisartspraktijk.nl in te vullen of door een mailtje te sturen naar:
Gerdie.vanUden@Radboudumc.nl.

Betalen kunt u na ontvangst van de factuur. Wij sturen u vervolgens een bevestiging van uw inschrijving met een uitnodiging voor de eerste bijeenkomst.

U kunt zich inschrijven tot en met 22 februari 2023.

Alle informatie uit deze folder is ook te vinden op www.ethiekindehuisartspraktijk.nl

Ondanks het feit dat de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van deze folder kan het zijn dat er tussen het uitkomen en de aanvang van de cursus wijzigingen in het programma plaatsvinden.

Onze algemene voorwaarden vindt u op ethiekindezorgsector.nl (Algemene-Voorwaarden-Ethiek-in-de-Zorgsector-en-Ethiek-in-de-Huisartspraktijk-2022.pdf).

Wij gaan zorgvuldig met uw gegevens om. Voor meer informatie, zie ons privacy-statement op www.ethiekindezorgsector.nl.